

*Lokal
handlingsplan mot
hedersrelaterat våld*

*Hultsfreds Gymnasium
Läsåret 2015-2016*

Skolan värdegrund och uppgifter:

”Det offentliga skolväsendet vilar på demokratins grund. Skollagen slår fast att verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och att var och en som verkar inom skolan skall främja aktningen för varje människans egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö. Skolan har en viktig uppgift när det gäller att förmedla och hos eleverna förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan skall gestalta och förmedla”.

Diskrimineringslag (2008:567) 1 kap 1 §

”Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder”.

Kvinnokonventionen

Artikel 16

Tjejer ska ha samma rättigheter som killar att fritt välja om man vill gifta sig och i så fall med vem. Tjejer ska också ha samma rättigheter som killar att bestämma om de vill ha barn och i så fall hur många barn man vill ha. Tjejer har också samma rätt som killar att välja vad de ska arbeta med.

Skolledningens ställningstagande

Skolledningen på Hultsfreds gymnasium har nolltolerans mot all hedersrelaterat våld. På Hultsfreds gymnasium bemöts alla på ett respektfullt sätt. Vi ser på varandras olikheter som tillgångar och tar vara på alla förmågor. Vårt förhållningssätt mot varandra skapar trygghet och glädje.

Vision

Här på Hultsfreds gymnasium ska alla känna trygghet, gemenskap och nyfikenhet att lära. Alla har ett ansvar för vår arbetsmiljö och ska verka för trivsel. ”Alla ska känna sig sedda och hörda i Hultsfred”.

Definitioner

Hedersrelaterat våld

Hot, tvång, våld och mord i hederns namn förekommer i samhällen eller grupper med starkt patriarkala familjesystem och ett gruppcentrerat skamtänkande. Bakom hedersbrotten ligger alltid ett kollektivt tryck om att bestraffning måste ske för hederns återupprättande. De allvarligaste hedersbrotten är alltid planerade och genom det kollektiva trycket blir kraven på bestraffning oftast kompromisslösa och långsinta.

Tecken som kan leda till misstankar om hedersrelaterat våld och förtryck

- Partner/familjemedlemmar är överbeskyddande, kontrollerande eller vägrar lämna flickan/kvinnan ensam.
- Flickan/kvinnan är överdrivet orolig, rädd för medföljande person (tänk på att ”väninnan” kan vara en av förövarna)
- Upprepade besök för diffusa symtom – även flera uteblivna besök.

Psykosomatiska/stressrelaterade symtom:

- Kronisk smärta eller andra smärtsymtom, Partner/familjemedlemmar är överbeskyddande, kontrollerande eller vägrar lämna flickan/kvinnan ensam.
- Depression, ångest, koncentrationsstörningar, sömnproblem.
- Ätstörningar.
- Självordsförsök.
- Hjärtproblem.
- Alkohol-/drogproblem.
- Posttraumatiskt stressymtom, akut stressyndrom.

Mål

Målet är att så tidigt som möjligt få vetskap och kännedom om förekomsten av hedersrelaterat våld för att kunna genomföra relevanta åtgärder. Det är viktigt att notera att skolan har ett ansvar att uppmärksamma socialtjänsten på de elever som lever i en utsatt situation och med deras hjälp se till att barnet får ta del av sina rättigheter enligt barnkonventionen och svensk lagstiftning.

Främjande arbete

Vi vill lyfta fram det främjande arbetet med att uppmärksamma positiva sidor som stärker arbetet med mänskliga rättigheter i skolan och alla elevers lika värde. Följande är insatser som görs för att främja elevers lika rättigheter och möjligheter i skolan.

Främjande insatser på organisationsnivå

Skolledningen ska ansvara för att det kontinuerligt arbetas med behandlingsplanen mot hedersrelaterat våld och värdegrundsfrågor samt att detta ingår i introduktion av nyanställda.

Rektor ska årligen aktualisera planen med sin personal vid arbetsplatsträffar.

Rektor ska aktualisera handlingsplanen mot hedersrelaterat våld på arbetsplatsträff (APT) vid varje terminsstart.

I *RUS* (resultat och utvecklingssamtal) ska finnas en punkt om vad personalen gör för att upptäcka och förhindra tecken på hedersrelaterat våld.

Främjande insatser på gruppnivå och individnivå

Var tydliga med att alla som verkar i Hultsfreds gymnasium motverkar alla former av hedersrelaterat våld.

Under undervisningen om demokratiska och mänskliga rättigheter bör pedagoger behandla och motverka förtryck och brott som begås i heders namn.

Att arbeta aktivt för att påverka barns- och ungdomars attityder om mänskliga rättigheter, jämställdhet och könsrollsfrågor.

Ge alla flickor och pojkar konkret information om rätten att bestämma över sina liv samt om samhällets stöd i olika former.

Att barnkonventionen blir kopplad till elevernas verklighet och vara tydliga med att informera om var man kan söka hjälp utanför skolans arena om man har problem, t.ex. myndigheter, frivilligorganisationer samt hjälptelefoner och -chattar för barn och ungdomar.

Tydligt visa på individens rätt till sin sexualitet och val av partner oavsett sexuell läggning. Alla elever ska informeras om stödtelefoner som arbetar enbart med denna fråga.

Att stärka flickors och unga kvinnors självförtroende och mod att försvara sina mänskliga rättigheter.

Samverka med andra verksamheter och föreningar i det förebyggande arbetet.

Kartläggning och upptäckt av kränkande behandling

Viktiga observationspunkter kan vara:

- Får eleven delta i all undervisning, inklusive idrott och sex- och samlevnad?
- Får eleven vara med på skolresor och lägerskolor?
- Måste eleven ljuga om sin pojkvän/flickvän, vilka hon/han umgås med, fritidsvanor och liknande?
- Hur ser elevens studiemotivation ut?
- Är eleven tidvis ledsen och orolig?
- Har eleven sömnsvarigheter?
- Är eleven utsatt för någon form av bevakning till exempel från en bror på skolan?
- Om brodern är elev på skolan hur påverkas hans skolgång och vardag?
- Verkar eleven oförklarligt rädd för något/någon?
- Talar eleven om problemen hemma eller sin situation i termer av ”vår kultur kräver”?
- Talar eleven om att förlova sig eller gifta sig trots att hon/han är ung och inte är klar med skolan? Är partnern någon som hon/han rimligen inte kan känna särskilt väl.

Om man ser några av dessa tecken eller känner oro så måste skolans personal ta upp ärendet med elevhälsans personal, för att samtala om elevens situation.

Handlingsplan.

När elevhälsans personal fått kännedom om ärendet så träffas man och lägger upp en strategi för hur man ska gå vidare i fallet. Det innebär att kartlägga skolsituationen och inhämta den information som finns angående eleven samt att dokumentera ärendet enligt gällande elevvårdsgång. Åtgärdsprogram upprättas. Exempel på frågor i samtal med eleven:

- Hur begränsas hennes/hans tillvaro?
- Vilka regler och krav gäller för henne/honom?
- Vilka bestraffningar gäller vid regelbrott?
- Är hon/han utsatt för bevakning?
- Har föräldrarna bestämt hennes/hans framtid vad gäller utbildning, boende, ktenskap?

Det är viktigt att bedöma skaderisken med att kontakta vårdnadshavare/förälder. Socialtjänsten kan kontaktas för stöd och råd. Anmälan görs till socialtjänsten om elevhälsan bedömer att ärendet bör hanteras av socialtjänsten.

Dokumentation av ärendets gång

Utredning av hedersrelaterat våld sker enligt följande:

- Samtal med berörda elever och föräldrar. (Det är viktigt att bedöma skaderisken med att kontakta vårdnadshavare/förälder)
- Händelserna dokumenteras skriftligt av berörd personal.
- Elevhälsans personal för anteckningar över sitt arbete.
- Rektor blir informerad.
- Åtgärdsprogram upprättas i samråd med elev.
- En anmälan till socialtjänsten/polis ska göras i vissa fall.
- Ärendet följs upp kontinuerligt.